

Mindeord

Direktør Jens Thorsen (1921-1996).

Direktør Jens Thorsen lagde som civilingeniør en stor del af sit livs meget betydelige arbejdskraft i firmaet Monberg & Thorsen. Han var den ledende kraft i en lang række store, og somme tider ganske dristige projekter; man kan blot nævne arktisk minedrift og tunnelen under Store Bælt! Mange af projekterne har budt på store vanskeligheder og har stillet krav om såvel hurtige problemløsninger som sej arbejdsindsats over lang tid. Alligevel fandt Jens Thorsen overskud til at påtage sig mange opgaver ud over firmaets, fx som bestyrelsesmedlem og senere formand i Dansk Arbejdsgiverforening. I Selskabet vil Jens Thorsen blive husket for sin hjælpsomhed, som mangeårigt medlem af rådet og fra talrige møder, hvor hans venlige væsen og lidt tørre, ofte selvironiske humor gjorde ham til en velkommen deltager.

Æret være Jens Thorsens minde

Sofus Christiansen

Æresmedlem

Viceadmiral Sven Thostrup

Selskabets præsident, Hans Kongelige Højhed Prins Henrik, har efter bestyrelsens indstilling og med rådets tilslutning udnævnt viceadmiral Sven Thostrup til æresmedlem af Det Kongelige Danske Geografiske Selskab. Udnævnelsen skete på Fredensborg Slot.

Udnævnelsen er en naturlig følge af, at Sven Thostrup gennem en meget lang årrække har ydet Selskabet store tjenester. Han har således været medlem af bestyrelsen siden 1972, fra 1977-96 som vicepræsident, og har stædt virket med stor energi og indsigt til fremme af Selskabets formål. Meget klart kom dette til udtryk ved Thostrups indsats ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af Knud Rasmussen-Mindeekspeditionen 1978-80. Som en anerkendelse af denne tildeltes han 1986 Selskabets Vitus Bering Medaille. Til trods for, at Sven Thostrup både i kraft af sin sømilitære post og mange tillidshverv har været - og er - en meget optaget mand, har han praktisk taget aldrig svigtet et møde. Hans rolige, venlige væsen kombineret med en betydelig idérigdom har sikret ham megensympati og beundring. Tildelingen af æresmedlemsskabet skal derfor ses som et udtryk for Selskabets

taknemmelighed og som en tilkendegivelse af, at Sven Thostrup stædt vil være velkommen i Det Kongelige Danske Geografiske Selskab.

Sofus Christiansen

Erslev-Prisen

Det Danske Geografiske Selskab fik ved kgl. resolution af 18. november 1876 autorisation til at føre navnet Det Kongelige Danske Geografiske Selskab. Selskabets bestyrelse fandt derfor anledning til på Selskabets 120-års dag 1996 at indstifte en pris til minde om en af Selskabets stiftere, professor Edvard Erslev.

Professor Erslev virkede ved Aarhus Katedralskole fra 1856. Han markerede sig ved fremragende undervisning samt både før og efter sin ansættelse ved en betydelig produktion. Denne omfattede bl.a. 'Den Danske Stats Geografi' (1852), en række geografiske lærebøger, der opnåede en betydelig udbredelse, og, af særlig betydning, værket 'Jylland, Studier og Skildringer til Danmarks geografi' (1886).

Det er Selskabets ønske gennem uddeling af Erslev-Prisen at kunne hædre personer, der på fremragende måde har medvirket til formidling af den geografiske videnskab. Den første tildeling af prisen er sket til to personer, der meget klart - følgende Erslevs eksempel - har opfyldt det stillede krav:

Kristen Marius Jensen

Horst Meesenburg

Selskabets vicepræsident, hofmarskal S. Haslund-Christiansen udtalte ved overrækkelsen:

Kristen Marius Jensen

f. 1924, student 1942 (Herning Statsskole), cand. mag. 1949.

K.M. Jensen deltog 1950-51 i 3. Centralasiatiske Ekspedition. Han ansattes 1959 som amanuensis ved Geografisk Institut, Københavns Universitet, og blev 1960 lektor sammesteds.

K.M. Jensen har gennem årene ydet en betydelig indsats som underviser, specielt inden for Danmarks Geografi, som han har tilført betydelige kvaliteter - ikke mindst gennem inspirerende feltekskursioner (ofte s.m. H.Kuhlman). Emnet blev, helt fortjent, til et tyngdepunkt

i faget. Undervisningen blev fulgt op af en række videnskabelige publikationer.

Den betydeligste indsats er antagelig afhandlingen 'Opgivne og tilplantede arealer i Jylland' (Atlas over Danmark Serie II, bind 1, 1976), hvori marginaljordsproblemet identificeres og analyseres klart og præcist - længe før det erkendtes i større kredse.

Også 'Landbrugsatlas Danmark' (Atlas over Danmark Serie II, bind 4, 1986. S.m. Anette Reenberg) er et vægtigt bidrag til geografifaget og et skoleeksempel på formidling: de mange kort og diagrammer bidrager til at overskueliggøre et stort og vanskeligt stof.

Det totalt udsolgte 'Topografisk Atlas Danmark' (Atlas over Danmark, Serie II, bind 2, 1976, S.m. Ruth Helkiær Jensen) er en spændende eksempelsamling til fagområdet landskabsanalyse. På samme måde blev en artikel 'Kulturlandskabet i Borris og Sdr. Felding...' (Geogr. Tidsskr. 1979:61-99) meget hurtigt en slags ledetråd for landskabsanalyse.

På baggrund af K.M.Jensens indsats, hvoraf kun enkelte punkter er nævnt ovenfor, har Selskabet besluttet at tildele ham Erslev-prisen.

Horst Meeseburg

f. 1928, student 1946 (Sønderborg Statsskole) og cand. mag. 1953.

Horst Meeseburg blev ansat som adjunkt, senere lektor, ved Tønder Statsseminarium 1956. Han udnævntes 1968 til leder af Esbjerg Saltvandsakvarium, Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg.

Meeseburg har gjort en betydelig indsats som underviser, ofte understøttet af egne oplæg, som fx 'Lærerens Arbejdsbog' og 'Det Danske Landskab' (1966).

Særlig beundring påkaldes af Meeseburgs arbejde med udgivelsen af tidsskriftet 'BYGD', der begyndte allerede 1970, og som nu foreligger i sin 25. årgang. I tilslutning til tidsskriftet foreligger der en lang række enkeltpublikationer. Blandt disse kan nævnes 'Vadehavet, et dansk-tysk-hollandsk naturområde. Den Helder til Blåvands Huk' (1976). En anden specialundersøgelse er 'Det brændte klitområde ved Blåvand', der er publiceret i Geografisk Tidsskrift. I artiklen beskrives vegetationsudviklingen i et klitområde på 1 km² efter en brand 1955. Arbejdet er grundigt og meget oplysende mht. generelle træk ved genvæksten på af sandområder. Undersøgelsen er et godt eksempel på Meeseburgs samarbejde med Vade- og Marskundersøgelserne, senere Skallingelaboratoriet, et

samarbejde, som Meeseburg tidligt etablerede, og som fortsattes gennem årene.

Tidsskriftet 'BYGD's betydning for dansk geografi kan vanskeligt overvurderes. Det har formidlet megen indsigt, specielt inden for analyser af 'de små regioner', oftest sammenholdende natur- og kulturgeografiske aspekter i en kulturøkologisk opfattelse. På mange måder har 'BYGD' derved tjent til en fornyelse af den geografiske undervisning. En imponerende indsats, der i udstrakt grad har bygget på en enkelt persons initiativ.

Det er på denne baggrund, at Selskabet har tildelt Horst Meeseburg Erslev-Prisen.

Niels Nielsen-Prisen

Selskabets bestyrelse har besluttet at tildele Niels Nielsen-Prisen til lic. scient. Hanne Hvidtfeldt Christiansen.

Selskabets vicepræsident, hofmarskal S. Haslund-Christiansen udtalte ved overrækkelsen:

Hanne Hvidtfeldt Christiansen

f. 1965, ph.d. 1995. Derefter ansat som forskningsadjunkt ved Geografisk Institut, Københavns Universitet.

Hanne Hvidtfeldt Christiansen er uddannet som geomorfolog med specialisering i periglaciale landskabsformer, særligt sådanne som skyldes nivation, dvs. landskabsformer udformet i forbindelse med snelejer.

I november 1995 holdt hun et meget berømt foredrag i Selskabet om nivationsbetingede landskabsformer, som hun havde konstateret og beskrevet fra Vestjylland. Meget tyder på, at der hermed er blevet taget skridt til at foretage undersøgelser af bakkeøernes terrænformer ud fra helt ny synspunkter.

Andre detaljerede undersøgelser har Hanne Hvidtfeldt Christiansen foretaget i forbindelse med sine specialestudier over periglaciale landskabsformer i Bjergstedområdet i Nordvestsjælland. Undersøgelsen udreder skarpsindigt morfogenesen på basis af topografi, sedimentologi og stratigrafi og er rapporteret meget grundigt.

Sine undersøgelser af danske landskabsformer har Hanne Hvidtfeldt Christiansen suppleret med observationer i andre områder, bl.a. med aktuel glaciation. Dette er sket ved ekspeditioner til Island, Disko, Vestgrønland, Sermelikstationen i Østgrønland og Zackenberg, Nordøstgrønland.